

آنچه باید درباره پالایشگاه گاز بیدبلند خلیج فارس بدانید

طرح پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس؛ پروژه‌ای ملی با ظرفیت پالایشی ۲ فاز پارس جنوبی با جمع‌آوری گازهای همراه نفت و تصفیه آن، تحول عظیمی را در کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی خوزستان و توسعه صنعت پتروشیمی به‌ویژه در منطقه گچساران محقق می‌کند.

* طرح پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس به‌عنوان بزرگ‌ترین تأسیسات جمع‌آوری و فرآوری گازهای همراه نفت کشور با سرمایه‌گذاری ۳۰۴ میلیارد دلاری روز پنجشنبه (دوم بهمن‌ماه) با فرمان رئیس‌جمهوری به‌عنوان یکی از طرح‌های جهش دوم صنعت پتروشیمی به بهره‌برداری می‌رسد. در شرایط ایجادشده به‌دلیل شیوع ویروس کووید-۱۹، افتتاح‌ها به‌صورت آنلاین انجام می‌شود، اما اهمیت این طرح به‌قدری بالاست که وزیر نفت بشخصه برای برگزاری آیین افتتاح در این پالایشگاه حاضر خواهد شد.

* این ابرپروژه سال ۱۳۸۲ مصوبه شورای اقتصاد را دریافت کرد. طی اتفاق‌هایی از محدودیت‌های بین‌المللی تا واگذاری از شرکت ملی گاز به شرکت انرژی‌سپهر و تداوم نداشتن تزریق نقدینگی، این پروژه پیشرفت چشمگیری نداشت تا اینکه در سال ۹۳، اجرای آن به هلدینگ خلیج فارس واگذار شد. پروژه در خرداد سال ۹۵ حدود ۱۹ درصد پیشرفت داشت، اما از اسفند ۹۵ با گشایش اعتبارات اسنادی از طریق صندوق توسعه ملی و سندیکایی بانک‌های پارسیان، صنعت و معدن، ملت و تجارت به عاملیت بانک سپه و تزریق نقدینگی و تداوم تأمین مالی به‌عنوان موتور محرک قوی شتاب بالایی گرفت، به‌طوری که پیشرفت پروژه در طول سه سال بسیار چشمگیر بود و به ۹۸ درصد در اسفندماه ۹۸ رسید و پس از ۱۷ سال تکمیل شد.

* مگا پروژه بیدبلند خلیج فارس، ظرفیت فرآوری روزانه بیش از ۵۶ میلیون مترمکعب گازهای همراه نفت را دارد، به‌طوری که سالانه ۱۳۰۵ میلیون تن گاز ترش از آن‌جای ۹۰۰ و ۱۰۰۰ و ۲۰۲۵ میلیون تن گاز شیرین از آن‌جای ۱۲۰۰ و ۱۳۰۰ دریافت خواهد کرد و در صورتی که این مجتمع با ظرفیت کامل فعالیت کند، سالانه ۷۰۰ میلیون دلار برای کشور

درآمدزایی خواهد داشت.

* بیدبلند خلیج فارس از لحاظ میزان ظرفیت تولید، بزرگ‌ترین تأسیسات جمع‌آوری و فرآوری در تاریخ صنعت نفت ایران و یکی از بزرگ‌ترین پالایشگاه‌های گازی خاورمیانه یا غرب آسیاست که سالانه ۱۰.۴ میلیون تن متان، ۱.۵ میلیون تن اتان، یک میلیون تن پروپان، ۰.۵ میلیون تن بوتان، ۰.۶ میلیون تن میعانات گازی، ۰.۹ میلیون تن گاز اسیدی تولید خواهد کرد. این پروژه، افزون بر مجتمع پالایشگاهی شامل بیش از هزار کیلومتر خطوط لوله و تأسیسات ذخیره‌سازی در ماهشهر است؛ ۱.۴ میلیون اینچ لوله، نصب ۷ هزار تن تجهیزات دوار، نصب ۳۰ هزار تن تجهیزات ثابت، نصب ۱۰ هزار تن مخازن ذخیره، ۳۵۰۰ کیلومتر کابل‌کشی، ۲۰ هزار تن سازه فلزی و یک هزار کیلومتر خطوط انتقال گاز در این پروژه اجرا شده است.

* متان تولیدی به شبکه سراسری گاز تزریق می‌شود و اتان نیز خوراک پتروشیمی گچساران خواهد بود که تأمین‌کننده خوراک صنایع پتروشیمی مسیر خط لوله اتیلن دناست و مازاد آن به‌منظور تأمین خوراک برخی از مجتمع‌های پتروشیمی به منطقه ویژه پتروشیمی ماهشهر انتقال داده خواهد شد، اما با توجه به اینکه پتروشیمی گچساران هنوز آماده نیست، کل اتان تولیدی به منطقه ویژه منتقل می‌شود و بحث کمبود خوراک این منطقه تا زمانی که ان‌جی‌ال ۳۲۰۰ وارد سرویس شود برطرف می‌شود. محصولات پروپان و بوتان نیز به‌منظور انجام صادرات به اسکله ماهشهر منتقل می‌شوند.

* یک قطره پساب پالایشگاه بیدبلند خلیج فارس از سایت خارج نمی‌شود و پساب خروجی این مجتمع صفر است. حوضچه‌های تبخیری احداث شده است که پساب‌ها در آن تبخیر می‌شود و افزون بر آن به‌منظور صیانت از کمبود آب در کشور، روزانه حدود یک میلیون لیتر آبی که باید به حوضچه‌های تبخیر وارد شود با استفاده از سیستم‌های جدید بازیابی (ZDL zero discharge liquid) دوباره فرآوری و استفاده می‌شود که مصرف آب مجموعه کاهش می‌یابد.

* گاز اسیدی بیدبلند خلیج فارس به‌منظور جلوگیری از آلودگی محیط زیست فلر نمی‌شود. ۸۵ درصد از خوراک پالایشگاه بیدبلند خلیج فارس گاز ترش است. با استحصال و فرآوری گاز ترش، گاز اسیدی از آن جدا می‌شود که گوگرد را باید از آن جدا کرد. بیش از ۶۵ میلیون یورو به این منظور هزینه شده است که این گاز اسیدی را دوباره تا حدی شیرین و به ایستگاه‌های تقویت گاز آغاجاری برای تزریق به چاه‌های

نفت ارسال کند.

* از مجموع سرمایه‌گذاری که در این پروژه از پیمانکاران، سازندگان، مشاوران، تأمین تجهیزات و همه عوامل اجرایی در این پروژه به‌کار گرفته شده بیش از ۶۵ درصد سهم ساخت داخل است. این پروژه ملی، در دوران ساخت و اجرا برای بیش از ۱۵ هزار نفر به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم اشتغال‌زایی کرده است و پس از بهره‌برداری هم حدود یک هزار نفر در مجموعه مشغول به‌کار خواهند بود که بیش از ۷۵ درصد از مجموع این یک هزار نفر از نیروهای بومی استان خوزستان به‌ویژه شهرستان بهبهان هستند. نکته حائز اهمیت در اجرای این پروژه، ۶۳ میلیون نفر کارکرد بدون حادثه منجر به فوت است که از رکوردهای بسیار خوب این مجموعه است.

* قرارداد طرح توسعه‌ای جمع‌آوری گازهای مشعل در شرق کارون به مبلغ ۱.۲ میلیارد دلار بین هلدینگ خلیج فارس و شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در سال ۹۷ امضا شد که اجرای این طرح ازسوی بیدبلند خلیج فارس ضمن اینکه به خاموش کردن مشعل‌های منطقه کمک می‌کند، خوراک این پالایشگاه را هم تثبیت می‌کند و افزایش می‌دهد. واحد شیرین‌سازی میعانات گازی یا همان پنتان‌پلاس نیز طرح توسعه دیگر این مجموعه به نام واحد PDH است که میعانات گازی تولیدی مجتمع را به‌عنوان خوراک پالایشگاه‌ها برای تولید بنزین و گازوئیل با کیفیت استحصال می‌کند.